

PAPER DETAILS

TITLE: Üniversite Öğrencilerinin Bilim Kurgu Hikayelerini Olusturmada Etkilendigi Faktörlerin Belirlenmesine Yönelik Bir Arastirma

AUTHORS: Nihat ARIKAN,Murat DEMIRBAS

PAGES: 0-0

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/115729>

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN BİLİM KURGU HİKAYELERİNİ OLUŞTURMADA ETKİLENDİĞİ FAKTÖRLERİN BELİRLENMESİNE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA

Öğr. Gör. Dr. Nihat ARIKAN
Gazi Üniversitesi
Kırşehir Eğitim Fakültesi
Fen Bilgisi Öğretmenliği ABD,

Arş. Gör. Dr. Murat DEMİRBAŞ
Gazi Üniversitesi
Kırşehir Eğitim Fakültesi
Fen Bilgisi Öğretmenliği ABD

ÖZET

Fen bilgisi öğretiminde, öğretime yardımcı materyallerin, istenilen amaca yönelik olarak zenginleştirilmiş biçimiyle kullanılması, öğretimin etkinliğini arttıracaktır. Derslerde bir öğretim aracı olarak belgesel filmler, özel hazırlanmış eğitim filmleri, eğitim ortamına yoğun bir şekilde girmeye başlamıştır. Teknolojinin sürekli ilerlemesi nedeniyle bilim kurgu türünde filmler oluşturulmakta ve televizyonlarda gösterimine sıkça yer verilmektedir. Film olarak gösterimine yer verilen bilim kurgu hikayeleri öğrencilerin bilime yönelik tutumlarına, kişiliklerinin gelişimine, bazı bilimsel konulara somut örnekler verebilmesi bakımından etki edebilmektedir.

Bu amaçla çalışmada, bilim kurgu hikayelerini kullanarak fen, teknoloji ve toplum üzerine öğrenci görüşlerine yer verilmiştir. Örneklem gurubu olarak fen bilgisi öğretmenliği ikinci sınıf öğrencilerinden 118 kişi seçilmiştir. Örneklem gurubundaki öğrencilere ilk olarak açık uçlu bir anket uygulanarak kendilerinden bir bilim kurgu hikayesi yazmalarını istenmiştir. Öğrencilerin yazdığı bilim kurgu hikayeleri üzerine, yarı yapılandırılmış bir röportaj uygulanmış ve röportaj sonucu değerlendirilmiştir. Elde edilen veriler, belirli değişkenlerle ilişkilendirilmiş ve öğrencileri bilim kurgu hikayelerini oluşturmada etkileyen faktörler açıklanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Fen Bilgisi Öğretimi, Bilim Kurgu Hikayeleri.

ABSTRACT

In science teaching helping materials which are used for wanted goals and enriched using make teaching more effective. Documentaries and special education films which are teaching materials being to use in lessons very much. Besides, because of constantly developing technology, science fiction films being to take form and are shown on television. These science fiction stories affect students' attitude towards science and their characters and in some scientific subjects they can give concrete examples about them.

In this study, students' opinions take place on science, technology and society with using science fiction stories. For sample group 118 students which attend 2nd class in science teaching were chosen. First of all these students apply open-ended questionnaire and then they write science fiction stories. After they write these stories semi-structured interviews are carried out this interview is evaluated. Obtained data connected with variables and show the factors of how the students write these science fiction stories.

1. GİRİŞ

Fen bilgisi dersleri hayatları boyunca karşılaşılan tutumları ve zihinsel süreçleri amaçlanmaktadır. Öğrencilerin öğrenmenin temelini oluşturduğu ihtiyaç ve beklentileri için ortaya çıkabilmektedir. Bu olmaktadır. Böylelikle bireylerin oluşmakta, bireyin kendi sağlanmaktadır (Kılıç, 2002).

2. FEN ÖĞRETİMİ VE BİLİM KURGU

Bilim ve teknoloji günümüzde, insanların etkileyebilecek bir çok etken bilimsel tutumlarının kazandırılması öğrencilere model olabileceği biçimde kullanılmalıdır. Bu örnekleri olarak verilebilir çalışmada, 7. sınıf öğrenci bilim adamı düşüncesini oluşturan Bu anlamda öğrencilerin öğrenimlerinin fen bilimleri de fen bilimlerinin uygulanması düşüncelerine etki edebilecek yönelik tutumları üzerinde yönelik olumlu tutum gelişimi (Ekem, 1990). Ekem (1990) izletilen öğrencilerin fen bilimi olduğunu tespit etmiştir.

Bilim kurgu filmleri belirtilmektedir (Ekem, 1990).

1. Öğrencilerin bilimsel tutumları
2. Öğrencilerin kişilik özellikleri
3. Bazı bilimsel konular

Bu amaçla bilim kurgu hikayeleri kullanılabilir. Bilim kurgu planlanması gerekmektedir.

3. YÖNTEM

Araştırmada betimleme-survey yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntem olayların, objelerin, varlıkların, kurumların, grupların ve çeşitli alanların ne olduğunu betimlemeye, açıklamaya yönelik çalışmalarda kullanılmaktadır (Karasar, 2000). Ölçme aracının 2004-2005 öğretim yılında araştırmacı tarafından uygulaması yapılmış ve verileri toplanmıştır. Bilgisayar ortamında çözümlenen veriler, aritmetik ortalama yüzde ve frekans yönteminden yararlanılarak yorumlanmıştır.

3.1. Veri Toplama Araçları

Araştırmada, Reis ve Galvao (2004) tarafından geliştirilen ölçek, Türkçe'ye uyarlanmış ve örneklem gurubundaki öğrencilere ilk olarak açık uçlu bir anket uygulanarak kendilerinden bir bilim kurgu hikayesi yazmaları istenmiştir. Öğrencilerin yazdığı bilim kurgu hikayeleri üzerine, yarı yapılandırılmış bir röportaj uygulanmış ve röportaj sonucu değerlendirilmiştir.

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Kırşehir Eğitim Fakültesi'nde öğrenim gören 2.sınıf öğrenciler oluşturmaktadır. Örneklem gurubu olarak fen bilgisi öğretmenliği ikinci sınıf öğrencilerinden 118 kişi seçilmiştir. Örneklem gurubundaki öğrencilere ilk olarak açık uçlu bir anket uygulanarak kendilerinden bir bilim kurgu hikayesi yazmaları istenmiştir.

4. BULGULAR

4.1. Üniversite Öğrencilerinin Bilim Kurgu Hikayeleri ve Bilimin Yapısı Hakkındaki Düşüncelerine İlişkin Bulgular

Üniversite öğrencilerinin bilim kurgu hikayeleri ve bilimin yapısı hakkındaki düşüncelerine ilişkin bulguları, bilim kurguyu içeren yayınlara ilişkin verdiği örnekler ve bilim kurgu hikayelerine ilişkin düşünceleri alt başlıklarında toplanmıştır. Üniversite öğrencilerinin, bilim kurguyu içeren yayınlardan vermiş olduğu örnekler aşağıdaki Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Öğrencilerin Etkilendiği Bilim Kurgu Yayınları

Filmler			Kitaplar		
	f	%		f	%
Matrix	18	22	Da vinci'nin Şifresi	3	4
Terminatör	11	13	Herry Potter	2	3
Gizli Dosyalar	8	10	Kızıl Nehir	1	1
Yüzüklerin Efendisi	7	9	Yüzüklerin Efendisi	1	1

Gora	10
Cyborg	6
Uzay Yolu	4
Çizgi Filmler	3
Roboco	3
Jurassic Park	2

Tablo 1 incelendiğinde GORA, filmlerini bilim kurgu öğrencilerin genellikle sinema yayınları olarak belirlediği söylenebilir.

Üniversite öğrencilerinin Tablo 2 'de verilmiştir. Bu özelliklerine göre kategorize edilmiştir.

Tablo 2. Üniversite Öğrencilerinin

Öğrenci Görüşleri	
1	Bilim kurgu hikayeleri hayal
2	Bilim Kurgu hikayeleri gelecekte
3	Bilim kurgu çocukların hayal
4	Bilim kurgu hikayeleri bilim
5	Bilim kurgu hikayeleri topluma
6	Bilim kurgu hikayeleri insan
7	Bilim kurgu hikayeleri bir bilim
8	Fen teknoloji derslerinde tartışmada bulundunuz mu?

Tablo 2'deki sonuçlar bilim kurgu hikayelerini hayal ürünü olarak yönünde görüş belirttiği görülmektedir. Ayrıca öğrencilerin derslerinde bilim kurgu ile ilgili

4.2. Üniversite Öğrencilerinin Etkilendiği Özelliklere İlişkin Bulgular

Üniversite öğrencilerinin etkilendiği unsurlar Tablo 3'de verilmiştir.

Tablo 3. Bilim Kurgu Hikayelerinin Kaynağı

Sizi Kim Yönlendirdi?	Öğrenci Sayısı	%
Televizyon	54	26,47
Gazete, Kitap ve Dergiler	45	22,05
Medya (Genel)	34	16,7
Internet	26	12,75
Arkadaşlar	24	11,77
Öğretmenler	15	7,4
Aile	6	2,94

Tablo 3'deki sonuçlar incelendiğinde öğrencilerin genellikle bilim kurgu hikayelerini oluştururken televizyondan (% 26,47) ve yazılı medya araçlarından (% 22,05) etkilendiği görülmektedir.

4.3. Bilim Kurgu Hikayelerinin, Üniversite Öğrencilerinin Bilimin Geleceği Konusundaki Görüşlerini Etkilemesine Yönelik Bulgular

Bilim kurgu hikayelerinin, üniversite öğrencilerinin bilimin geleceği konusundaki görüşlerini etkilemesine yönelik bulgular Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4. Öğrencilerin Bilim ve Teknolojinin Geleceğine İlişkin Görüşleri

Öğrenci Görüşleri	f	%
1. Bilim ve teknoloji sürekli ilerlemektedir.	13	65
2. Bilim ve teknolojiye ülkeler gerekli önemi vermelidir.	2	10
3. Bilimdeki gelişmeler insanlığın yararına kullanılmalıdır.	2	10
4. Bilimsel gelişmeler ve yenileştirmeler paylaşılmalıdır.	1	5
5. Gelecek, insana daha iyi imkanlar sunacaktır.	1	5
6. Güçlü teknolojiyi elde edenler, diğer ülkelere egemen olacaktır.	1	5

Tablo 4'teki sonuçlar incelendiğinde öğrencilerin % 65'i bilim ve teknolojinin sürekli ilerlediğini belirtirken, % 5'i güçlü teknolojiyi elde edenlerin diğer ülkelere sahip olacağını açıklamıştır.

5.SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Araştırma sonuçları incelendiğinde, öğrencilerin bilim kurgu olarak gündemde yer alan bilim kurgu hikayelerini örnek gösterdikleri ve bu tür araçların öğrencileri büyük ölçüde etkilediği görülmüştür (Tablo 1). Yine öğrenciler bilim kurgu hikayelerini hayal ürünü olarak algıladıkları ve geleceği bir ölçüde yansıttıkları düşüncesini dile getirmişlerdir (Tablo 2). Öğrenciler bilim kurgu hikayeleri açısından büyük ölçüde televizyondan etkilendiklerini ortaya koyarken, bilim ve teknolojinin sürekli geliştiği ve ilerlediği belirtilmiştir (Tablo 3 ve 4). Ortaya konulan sonuçlar incelendiğinde bazı özellikler açısından öğrencilerin bilim kurgu hikayelerini olumsuz olarak algıladığı görülmektedir. Büyük ölçüde bu düşüncelerini görsel medya iletişim araçlarından aldıkları için, bu tür yayınların

oluşturulmasında özen gö-
düşünceye sahip öğrenciler
planlanmış, bilim kurgu yayı

KAYNAKLAR

Demirbaş, M., Yağbasan, M.,
Düşüncesinin Değişti-
Etkinliklerinin Kul-
Konferansı, Sakarya

Ekem, N., (1990), "Eğitim
Tutumlara ve Kişilik

Ekem, N., (1991), "Fen Eğ-
Konumu" Anadolu Ü-
541.

Karasar, N., (2000), *Bilimse*

Kılıç, A., (2002), "Duyuşsa
Araştırmaları Dergisi

Reis, P., Galvao, C., (2002),
conceptions about sci-
(26), 13, 1621-1633.